

РЕШЕНИЕ

№ 28761

гр. София, 16.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 38 състав, в
публично заседание на 29.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ивета Стефанова

при участието на секретаря Елена Георгиева, като разгледа дело номер **1723**
по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе
предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс
(АПК).

„Мартего“ ЕООД, чрез адв. С. и адв. Б., оспорва решение по т. 1 от Протокол № 13 от 11.12.2025 г.
на Управителния съвет на Национален фонд „Култура“ за одобряване на доклада на оценителната
комисия с резултатите за финансиране на проектите по програма „Създаване и/или
разпространение – малки проекти“ 2025 г. в частта, с която проектът „Счупен“, вх. №
25SRMPL-35 е класиран като резервен и не е одобрен за финансиране.

По поддържаните оплаквания за нарушения на процесуалния и материалния закон иска обявяване
нищожността на атакувания акт, евентуално – отмяната му като незаконосъобразен, с присъждане
на деловодните разноски. Възразява срещу размера на заявените от насрещната страна разноски
за адвокатско възнаграждение като прекомерен.

Ответникът - Управителният съвет (УС/Съвета) на Национален фонд „Култура“ (НФК/Фонда),
чрез адв. М., оспорва жалбата. С отричащи основателността ѝ доводи моли да бъде отхвърлена.
Претендира разноски.

Жалбата е допустима - подадена е при надлежно упражнено право на оспорване в хипотезата на
чл. 140, ал. 1 АПК, а разгледана по същество е и основателна.

„Мартего“ ЕООД е кандидат в конкурс по Програма "Създаване и/или разпространение - малки
проекти" 2025 г. за финансиране на проекти на културни организации и индивидуални творци,
обявен със Заповед № 3-301-9/04.08.2025 г. на изпълнителния директор на НФК. Жалбоподателят
участва в конкурсната процедура с проект „Счупен“, вх. № 25SRMPL-35. Заявената сума за
финансиране от Фонда е в размер на 29984 лева.

Проектът на дружеството е преценен като допустим от техническата комисия за извършване на оценка за административно съответствие и допустимост на постъпилите проекти, назначена със Заповед № 3-303-8/23.09.2025г., допълнена със Заповеди № 3-303-8#1/25.09.2025г., № 3-303-8#10/01.10.2025г. и № 3-303-8#11/22.10.2025г. на изпълнителния директор на НФК.

Със Заповед № 3-303-15/08.10.2025г., допълнена със Заповед № 3-303-15#1/23.10.2025г., на изпълнителния директор на Фонда е сформирана и оценителна комисия. Процесният проект е разпределен за оценяване от Н. П. и С. Ж. - оценители в направление „Литература“. Според представените оценителни карти с отразено съответно становище проектът на жалбоподателя е получил 68 точки от оценител 1, който е предложил да бъде финансиран с 19 00 лева, а оценител 2, присъдил му 54 точки, не препоръчва финансова подкрепа за проекта.

За работата на оценителната комисия е съставен Доклад с изх. № К-19/11.12.2025 г. Видно от приложената таблица с резултатите от оценяването, проектът „Счупен“, класиран като резервен, е получил общо 61 точки с предложено финансиране от 10 000 лева при наличие на свободни средства по програмата. Оценката е мотивирана с отрицателното становище от оценителната карта на оценител 2.

Докладът на оценителната комисия по Програма "Създаване и/или разпространение - малки проекти" 2025 г. е разгледан на заседание на УС на НФК, състояло се на 11.12.2025 г. (вж. т.1 от дневния ред). След проведено гласуване предложението за одобряването му не е прието, като са изложени мотиви за отрицателния вот. По инициатива на двама от членовете на Съвета въпросът е прегласуван с отразяване в протокола, че предложението за одобряване на резултатите от конкурса е прието с 8 гласа „за“, 4 от които с особено мнение, и 1 „въздържал се“.

След публикуването на интернет страницата на НФК на Протокол № 13/11.12.2025 г., обективиращ в т. 1 заключителното за конкурсната процедура решение на административния орган, на 14.12.2025 г. е получен сигнал от М. Н. - член на УС, с твърдение за неправилно отразен резултат от прегласуването в публикувания протокол. В отговор на 15.12.2025 г. Н. е уведомена за установена грешка при отчитане гласа на С. П.. На 30.12.2025 г. е публикуван коригиран Протокол № 13/11.12.2025 г., според който решението е прието с 9 гласа „за“, от които 5 с особено мнение.

Извършената в изпълнение на чл. 168 АПК служебна проверка констатира, че волеизявлението е засегнато от съществен процесуален порок, отричащ неговата валидност.

Нищожността на административните актове се свързва с извършени нарушения при тяхното издаване, които изключват възникването на целените от административния орган правни последици. Некомпетентността на органа, издател на акта, винаги води до нищожност, независимо до кой от видовете компетентност се отнася – материална (предметна), местна или компетентност по степен. В останалите случаи – на процесуални пороци в широкия смисъл и противоречие с материалния закон, преценката за действителността на административния акт е винаги конкретна и се обуславя от вида и тежестта на порока, от който е засегнат.

По силата на чл. 27, ал. 1, т. 6 ЗЗРК вземането на решения за одобряване на доклад на оценителните комисии и за финансиране на проектите е възложено на УС на НФК. Разпоредбата на чл. 26 ЗЗРК съдържа правилата относно състава на компетентния колегиален (колективен) административен орган: Управителният съвет се състои от 15 членове. Поименният му състав, формиран от представители на посочените в закона квоти, се определя със заповед на министъра на културата (в случая със Заповед № РД09-578/06.06.2025 г.) по предложение на съответните министри и ръководители на институции или организации. Министърът на културата е председателстващ по право. Той не участва в гласуването. При отсъствието му управителният съвет се председателства от определен от него заместник-министър.

Управителният съвет заседава в присъствието на две трети от неговите членове, а решенията се вземат с мнозинство повече от половината от общия им брой – чл. 28, ал. 2 ЗЗРК. Следователно за да е налице кворум, е дължимо присъствието на заседанието на колективния орган на минимум 10 от неговите членове.

В случая УС на НФК е заседавал и приел оспореното решение по т. 1 без наличие на кворум. Видно от съдържанието на протокола, проведеното на 11.12.2025 г. заседание е започнало в 11:12 часа в присъствието на 10 души. В 11:13 ч. се е присъединил още един член на Съвета - представител на Министерството на образованието и науката, като за предложения дневен ред са гласували общо 11 членове на УС на НФК. На основание чл. 10 от Устройствения правилник на НФК е направен отвод на членовете д-р М. Н. и д-р С. И. при обсъждане и гласуване по въпросната т.1 от дневния ред, в резултат на което кворумът е променен на 9 души. В 11:28 ч. в заседанието се е включил още един член на УС - представител на Министерство на туризма, и кворумът е достигнал 10 души. Същият е напуснал заседанието в 12:45 ч. преди да се премине към гласуване на решение по т.1, поради което кворумът отново е спаднал на 9 души – под нормативно изискуемия.

Според правната доктрина и съдебната практика нарушаването на правилото за необходимия кворум води до липса на волеизявление и на това основание – до нищожност. Следователно решението на УС, прието в присъствие на 9 членове, при дължим кворум от 10, е нищожно.

Позоваването на административния орган на наличен кворум при откриване на заседанието не променя крайния извод. Изискването за задължителен минимален брой присъстващи членове е абсолютна процесуална предпоставка, важи във всеки един момент от заседанието, за да бъде валидно проведено то.

В противовес на защитната теза на ответника, правна последица от отвода на двама от членовете на колективния орган е отстраняването им от разглеждането на поставения за решаване въпрос. Бидейки лишени от право да участват в обсъждането и гласуването (арг. чл. 10, ал. 1 УПНФК), отведените членове на УС се изключват от кворума. Несподелимо е в тази връзка виждането, че прилагането на института на отвода не засяга кворума. Отвеждането е равнозначно на липса на присъствие. Наличието на кворум се определя не от броя на физически присъстващите на заседанието лица, а от броя на членовете с право на участие и глас, годни да формират волята на колективния орган. Затова към момента на гласуването техният брой не отговаря на правилото на чл. 28, ал. 2 ЗЗРК.

Недействителността на акта е обусловена и от отсъствието на валидно мнозинство при вземането на решение по т. 1 от дневния ред.

За да е налице законно изразена воля на УС на НФК е необходимо съответното решение да е прието с мнозинство от най-малко 8 негови членове. Одобряването на резултатите от оценяването и класирането на кандидатите в конкурса е подложено на повторно гласуване след ясно и категорично изразен от членовете на УС отрицателен вот, мотивиран с констатирани сериозни пороци в оценителния процес (неравнопоставено оценяване на проектите, липса на ясна аргументация на оценките, несъответствие между описанието на проекта и становището на оценителите, невъзможност за коректно класиране в кратките срокове за оценка на проектите). Според първоначално публикувания протокол от заседанието на 11.12.2025 г. решението при прегласуване на предложението е взето с 8 гласа „за“ (4 гласа „за“ + 4 гласа „за“ с особено мнение) и 1 глас „въздържал се“. Резултатът от прегласуването, отразен в поправения протокол, е съответно 9 гласа „за“ (4 гласа „за“ + 5 гласа „за“ с особено мнение). Дори в протокола да е допусната очевидна фактическа грешка (при това релевирана от член без право на участие и гласуване), тя не е отстранена по надлежния ред – чл. 62, ал. 2 АПК.

Независимо от крайния резултат (8 или 9 гласували „за“), съдът намира, че решение с очертаното в протокола съдържание не е прието, тъй като в действителност е подкрепено само от 4 членове. Петима от участвалите във вота са гласували „за“ с особено мнение, излагайки и мотивите за това. Особеното мнение по правната си същност е несъгласие на член на колективен орган с приетото от мнозинството решение. В този смисъл особеното мнение по начало изразява отрицателен вот. Гласуването „за“ е несъвместимо с особено мнение, отъждествимо с гласуване „против“. При това положение 5 от общо деветте гласа „за“ са недействителни. Съдържателното противоречие във волята на гласувалите членове е толкова фундаментално и непреодолимо, че изначално предпоставя порок във волеобразуването, респ. липса на годно волеизявление.

За пълнота следва да се посочи, че съображенията за приемане на решението, основани на евентуален риск от загуба на отпуснатите средства по програмата, са в противоречие с принципа на законност (чл. 4 АПК) и са несъвместими с целта на ЗЗРК - законосъобразното и целесъобразно разходване на публичния ресурс за качествени проекти в областта на културата.

Изложеното мотивира съда да обяви нищожността на решението в оспорената му част и да изпрати преписката на УС на НФК за ново произнасяне при спазване на изискванията за кворум и мнозинство.

Изходът от спора обуславя възлагане на отговорността за разноските в тежест на ответния административен орган – чл. 143, ал. 1 АПК. Своевременно заявените и дължими на оспорвания разноски са в размер на 25,56 евро за заплатена държавна такса.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. 1 и чл. 173, ал. 2 АПК, Административен съд – София - град, Второ отделение, 38 състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА НИЩОЖНОСТТА на решението по т. 1 от Протокол № 13 от 11.12.2025 г. на Управителния съвет на Национален фонд „Култура“ за одобряване на доклада на оценителната комисия с резултатите за финансиране на проектите по програма „Създаване и/или разпространение – малки проекти“ 2025 г., в частта относно проекта „Счупен“, вх. № 25SRMPL-35.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно дадените указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Национален фонд „Култура“ да заплати на „Мартего“ ЕООД сумата от 25,56 евро разноски.

Решението може да се обжалва пред Върховния административен съд с касационна жалба в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: